

LATVIJOS JUODAGALVIŲ AVIŲ SKERDENŲ KOKYBĒS TYRIMAI

Dace Bārzdiņa, Daina Kairiša

Žemēs ūkio fakultetas, Latvijas žemēs ūkio universitetas;

mob. tel. 2655 7499, faks. +371 30 05 629, el. paštas: Dace.Barzdina@llu.lv;

mob. tel. 283 00081, faks. +371 300 5629; el. paštas: Daina.Kairisa@llu.lv

Santrauka. Iš visų Latvijos avių veislių Latvijos juodagalvės (LJ) priskiriamos vietiniams genetiniams ištekliams. Jos priskiriamos avienos-vilnos tipui o jų mėsos gamyba šalyje yra labai aktuali.

Šio tyrimo tikslas buvo nustatyti, kokios kokybės ėriukų skerdenas galima pagaminti iš Latvijos juodagalvių avių. Tyrimai atlikti su Latvijos juodagalvių veislės grynaveisliais aviniais iki vienerių metų. Jie buvo laikomi panašiomis sąlygomis ir parinkti pagal gyvą svorį, kaip vieną iš pagrindinių skerdžiamų gyvūnų savybių.

Tyrimų rezultatai rodo, kad LJ veislės avinų amžius prieš skerdimą turėjo įtakos gyvajam svoriui, taip pat raumeninio ir riebalinio audinio svoriui skerdenose. Kai skerdžiami 6 mėnesių–vienerių metų avinai, raumeninio ir riebalinio audinio svoris skerdenose yra didesnis. Avinų iki 300 amžiaus dienų gyvasis svoris prieš skerdimą buvo žymiai mažesnis (–8,8), skerdimo svoris (–4,8) ir dešinės skerdenų pusės svoris (–2,2).

Skerdenų audinių tyrimai parodė, kad tik raumeninio audinio svoris ir procentinis kiekis skerdenose buvo patikimai mažesni – atitinkamai 1,8 kg ir –4,5 proc. Kitose audinių grupėse patikimų skirtumų nepastebėta. Statistiškai nepatikimas buvo kaulinio audinio svorio skirtumas, tačiau jo procentas skerdenose skyrėsi patikimai. Be to, jis buvo patikimai mažesnis antrosios grupės avinų skerdenose.

Paskerstų Latvijos juodagalvių avinų mėsos ir kaulinio audinio santykis buvo 3,5, bet avinų iki 300 amžiaus dienų skerdenose jis buvo 3,0. Tai rodo pernelyg mažą mėsos ir didelį kaulinio audinio kiekį skerdenose. Taigi su amžiumi kinta mėsos ir kaulinio audinio santykis. Panaši tendencija pastebėta ir skerdenų raumeninio bei kaulinio audinio santykyje: vidutiniškai visose paskerstų avinų grupėse jis buvo 2,6, bet skerdenose, gautose iš avinų iki 300 amžiaus dienų - tik 2,2. Tai galima paaiškinti mažesniu raumeniniu audiniu skerdenose.

Statistiškai patikimas neigiamas koreliacinis ryšys nustatytas tiriant raumeninio audinio vystymąsi ir jo santykinį kiekį skerdenose. Teigiama koreliacija pastebėta tiriant riebalinį audinį ir jo santykinį kiekį skerdenose. Pastebėta, kad, esant didesniai raumeninio audinio kiekiui skerdenose, jis greičiau vystosi. Neigiama koreliacija buvo tiriant riebalinio ir raumeninio audinio kiekį. Vadinasi, kurio nors audinio kiekiui didėjant, kito kiekis mažėja.

Raktažodžiai: Latvijos juodagalvės avys, avinai, amžius, skerdenos, kokybė.